

Ruimte voor logistiek onmisbaar in onze duurzame toekomst

Bloedsomloop van Nederland

Nederland is van oudsher een land van logistieke koplopers. Nederland is een dichtbevolkt land en ruimte is daarom schaars. Er is bijvoorbeeld ruimte nodig voor nieuwe woningen, werklocaties en de energietransitie. Ook logistieke ketens, bloedsomlopen van de Nederlandse maatschappij en haar verschillende sectoren, hebben ruimte nodig. Met de groei van de bevolking is de benodigde logistieke ruimte meegegroeid. En ook in de toekomst blijven hightech hubs nodig om goederenstromen te optimaliseren, onnodige voertuigkilometers te voorkomen en mensen in bedrijven duurzaam te bevoorraden. Logistiek heeft deze functie in steden, in dorpen en in het buitengebied. Logistiek vastgoed beslaat maar een fractie van nationale ruimte (0,1%), maar er is weerstand ontstaan tegen het uiterlijk ervan. Alhoewel de Logistieke Alliantie benadrukt dat logistiek essentieel is voor Nederland, heeft ze begrip voor deze weerstand en wil ze de kwaliteit van logistiek vastgoed verhogen.

Logistiek is het proces om een product zo efficiënt en duurzaam mogelijk van producent naar eindgebruiker te brengen. Zonder logistiek komt onze maatschappij tot stilstand. Boeren, bouwbedrijven, fabrieken, detailhandel, consumenten en zorgaanbieders zijn allemaal afhankelijk van logistiek. Er werken circa 875.000 mensen in uiteenlopende logistieke functies. Dit komt neer op circa 10% van het totaal aantal banen in Nederland. 70-75% van de distributiecentra is georiënteerd op de nationale of regionale markt. Tussen A en B vindt er een verfijnd proces plaats van opslag, sortering, labelen en verspreiding. Het schrappen van logistieke hubs zou leiden tot een verstoring van dit proces en extra wegkilometers.

De overheid heeft de taak om de verschillende ruimtelijke belangen te wegen. Voor grootschalig logistiek vastgoed vraagt dat om een coördinerende rol waarin meerwaarde, clustering en een juiste benutting van de ruimte centraal staan. De Logistieke Alliantie wil de kwaliteit van logistiek vastgoed in Nederland verbeteren. In deze notitie benoemen we aspecten die een goede oplossing vormen. Ook geven we aanbevelingen voor de coördinerende overheid.

Betere logistiek in de schaarse ruimte

Brede welvaart en duurzaamheid vraagt om een juiste inpassing van logistiek vastgoed in het landschap. De kwaliteit kan omhoog door slimme oplossingen en combinaties te zoeken.

- *Meervoudig ruimtegebruik*
Verken mogelijkheden van meerlaagse gebouwen, waar functies worden gecombineerd. Denk bijvoorbeeld aan combinaties met recreatie, natuur, wonen, onderwijs of winkels. Dit vraagt om pilotprojecten met de overheid, want veel bestaande bestemmingsplannen laten dit niet toe. Ook kunnen samenwerkende ketenpartijen worden gecombineerd in één hub.
- *Duurzaamheid*
Nieuwe centra worden zo ontworpen dat ze energie opwekken of water kunnen bergen. Zo helpt logistiek om ons aan te passen aan klimaatverandering. Een aandachtspunt hierbij is de benodigde netcapaciteit bij logistiek vastgoed.
- *Inpassing in het landschap*
Nieuwe distributiecentra kunnen mooier en/of minder zichtbaar worden gebouwd. Wijzelf als sector hebben hier de verantwoordelijkheid om ideeën te ontwikkelen en goede voorbeelden met elkaar te delen. Gemeenten kunnen hier ook aan bijdragen via hun bestemmingsplannen.

- *Logistieke geschiktheid*
De geschiktheid van een locatie voor (groot) logistiek vastgoed is afhankelijk van veel factoren. Denk alleen al aan de herkomst en bestemming van de goederen, de capaciteit van het omliggende wegennet en de nabijheid van andere modaliteiten. Goed doordachte locaties voor logistiek maken vervoersafstanden korter en de logistieke keten zo duurzamer. Schaalgrootte in vastgoed geeft kansen om voertuigen meer optimaal te kunnen beladen en vervoersstromen verder te optimaliseren.
- *Meerwaarde voor de regio*
Logistiek vastgoed draagt bij aan het functioneren van goederenstromen binnen de maatschappij. Het zorgt voor distributie van goederen, een zo laag mogelijke verkeersbelasting van binnensteden, lokale werkgelegenheid en het sluit aan op de innovatiekracht van de regio. In die zin draagt het alleen bij aan materiele welvaart, maar ook aan brede welvaart. Zonder regionaal logistiek proces wordt het ziekenhuis, de school en de winkel niet bevoorrad.

Negen aanbevelingen voor de overheid

1. Wees bewust van de essentiële rol van logistiek in de maatschappij.
2. Trek als Rijksoverheid, provincies en gemeenten samen op. Voorkom dat er een lappendeken van sterk uiteenlopend lokaal en provinciaal beleid ontstaat.
3. Wees bewust van de onlosmakelijke verbondenheid tussen ruimtelijke ordening en mobiliteit. De locatie van distributiecentra betekent iets voor de omliggende infrastructuur. Distributiecentra nabij hun verzorgingsgebied dragen bij aan minder voertuigkilometers.
4. Betrek de sector bij het opstellen van het landelijke afweegkader en de provinciale invulling hiervan.
5. Breng samen met het bedrijfsleven in kaart welke creatieve oplossingen op gebied van multifunctioneel ruimtegebruik gewenst zijn en welke juridische beperkingen daarvoor nu nog in de weg staan, bijvoorbeeld door middel van voorbeeldprojecten. Los deze knelpunten op.
6. Organiseer regionaal betrokkenheid van ondernemers bij behoefteeramingen voor nieuwe bedrijventerreinen om te komen tot integrale en innovatieve oplossingen.
7. Voor goed functionerende logistieke ketens is logistiek vastgoed met verschillende groottes en verzorgingsgebieden nodig. Voorkom dat logistieke activiteiten met een bovenregionale functie geen goede plek kunnen vinden. Kijk dus niet alleen naar regionale meerwaarde.
8. Monitor vraag en aanbod van logistiek vastgoed (op lokaal, provinciaal en landelijk niveau) en zorg voor voldoende ruimte zodat vraag en aanbod in balans kunnen komen.
9. Geef in het afweegkader ruimte voor periodieke heroverweging om te kunnen inspelen op maatschappelijke en economische ontwikkelingen.

Kies voor logistiek

De Logistieke Alliantie is ervan overtuigd dat ook grootschalige logistieke locaties op een mooie, betere en slimme manier ingepast kunnen worden. Het bedrijfsleven blijft graag meedenken over beleid dat, naast recht te doen aan lokale belangen, ook de belangrijke functie van logistiek erkent. Graag werken we samen met de verschillende overheden aan een duurzame, efficiënte en welvarende toekomst voor Nederland.

Contact

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de Logistieke Alliantie: info@logistiekealliantie.nl of <https://logistiekealliantie.nl/contact/>

Partijen die deel uit maken van de Logistieke Alliantie zijn: evofenedex, TLN, VNO-NCW, MKB Nederland, Havenbedrijf Rotterdam, Havenbedrijf Amsterdam, ProRail, NVB, ORAM, Koninklijke Bouwend Nederland, Koninklijke Binnenvaart Nederland, VRC, Koninklijke Vereniging van Nederlandse Reders, Air Cargo Netherlands, Deltalinqs en Schiphol.